

PRAVILNIK

O NAČINU POSTUPANJA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA U OBAVLJANJU POSLOVA NADZORA I UPRAVLJANJA PROMETOM NA CESTAMA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način postupanja policijskih službenika:

1. prilikom upravljanja prometom na cestama, nadzora sudionika i vozila u prometu na cestama, opreme ceste, cestovne signalizacije te izvođenja radova i drugih aktivnosti na cestama,

2. u slučaju prometne nesreće,

3. prilikom pratnje izvanrednih prijevoza tereta.

Pripadnici prometnih jedinica mladeži i školskih prometnih jedinica (u daljnjem tekstu: druge ovlaštene osobe), kada upravljaju prometom na raskrižjima i drugim mjestima, obavljaju nadzor vozila i vozača te osiguranja prijelaza djece preko kolnika ili obilježenog pješačkog prijelaza, dužni su postupati prema odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 2.

Upravljanje i nadzor prometa na cestama obavlja se na temelju svakodnevnog praćenja stanja i uočavanja sigurnosnih problema i pokazatelja o stanju sigurnosti prometa, a obavlja se stalno ili povremeno, na raskrižjima ili drugim mjestima na cesti, radi postizanja veće protočnosti prometa i sigurnosti sudionika u prometu te zaštite ljudi i imovine.

Stalno upravljanje prometom na cestama obavlja se svakodnevno, u određeno doba dana.

Povremeno upravljanje prometom na cestama obavlja se na mjestima i u vrijeme očekivanog ili izvanrednog povećanja prometa na cestama i njegovog otežanog odvijanja (dani vikenda, športske ili druge priredbe ili aktivnosti na cesti, sajmišni dani, prometne nesreće i nepogode na cesti i sl.).

Upravljanje i nadzor prometa na cestama policijski službenici obavljaju u odori.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, nadzor i upravljanje prometom na cestama policijski službenici mogu po nalogu nadređenog službenika obavljati i u civilnoj odjeći. Za vrijeme nadzora i upravljanja prometom na cestama, kao i obavljanja očevida prometnih nesreća, policijski službenici obavezno nose reflektirajući prsluk s otisnutim natpisom »POLICIJA«, osim u slučaju kada se nalaze u vozilu koje je u pokretu i policijskih službenika motociklista kada nose propisano motociklističko odijelo.

2. UPRAVLJANJE PROMETOM NA CESTAMA

Članak 3.

Upravljanje prometom na cestama policijski službenici i druge ovlaštene osobe obavljaju izdavanjem naredbi usmeno, pokretima ruku, položajem tijela i posebnim uređajima za davanje zvučnih i svjetlosnih znakova ili podešavanjem semafora.

Fizičko upravljanje prometom na cestama može se obavljati na mjestu ili u pokretu.

Kada policijski službenici i druge ovlaštene osobe sudionicima u prometu daju naredbe kojima se odstupa od propisanih prometnih pravila ili značenja postavljenih prometnih znakova ili svjetala, takve naredbe mogu se davati i usmeno, pisanim obavijestima na displeju i pomoću tehničkih sredstava za pojačanje zvuka.

Članak 4.

Kada policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba upravlja prometom na raskrižju, znakove kojima se naređuje zaustavljanje svih vozila i zabrana prolaza za određene sudionike u prometu daje nalazeći se u sredini raskrižja ili na drugom pogodnom mjestu gdje ga mogu lako uočiti svi sudionici u prometu.

Ako se u jednom raskrižju nalazi više policijskih službenika odnosno drugih ovlaštenih osoba koje upravljaju prometom, znaci što ih daju te osobe moraju biti međusobno usklađeni.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako bi se time postiglo uspješnije upravljanje prometom, znakove iz članka 5. točaka 1., 2. i 6. ovoga Pravilnika može davati i policijski službenik, odnosno druga ovlaštena osoba koja se ne nalazi na sredini raskrižja uz uvjet da ga mogu lako uočiti svi sudionici u prometu kojima su znaci namijenjeni.

Članak 5.

Znači što ih policijski službenici odnosno ovlaštene osobe daju pokretima ruku i položajem tijela za sudionike u prometu znače:

1. desna ruka podignuta okomito s otvorenom šakom, dlanom prema lijevo – znači obavezno zaustavljanje za sva vozila ispred raskrižja i zabranu prelaska kolnika za pješake, osim za ona vozila koja se u trenutku kada je znak dan, ne mogu na siguran način zaustaviti,
2. desna ruka podignuta okomito s otvorenom šakom, dlanom prema naprijed, na cesti izvan raskrižja, kada se policijski službenik nalazi na kolniku – znači obavezno zaustavljanje za sva vozila prema kojima je dlan okrenut,
3. desna ruka vodoravno predručena s otvorenom šakom, dlanom prema lijevo – znači zabranu prolaza za sve sudionike u prometu čiji smjer kretanja siječe smjer ispružene ruke,
4. lagano mahanje rukom – dolje vodoravno odručenom ili predručenom rukom s otvorenom šakom, dlanom okrenutim prema dolje – znači da vozač u čijem se smjeru daje ovaj znak mora smanjiti brzinu kretanja vozila,
5. vodoravno predručena ruka savijena u laktu s otvorenom šakom, i kružno kretanje podlaktice i šake – znači da vozač u čijem se smjeru daje ovaj znak mora ubrzati kretanje vozila,
6. vodoravno odručena ili predručena ruka s dlanom otvorene šake usmjerenim prema određenom sudioniku u prometu – znači da se taj sudionik mora obavezno zaustaviti,
7. tijelo u normalnom stojećem stavu ili tijelo u tom stavu s rukama vodoravno odručenim – znači da se sudionici u prometu koji dolaze iz smjera u kojem su okrenuta leđa odnosno prsa policijskog službenika, odnosno druge ovlaštene osobe, moraju zaustaviti, a sudionici koji mu dolaze s bočnih strana imaju pravo prolaza.

Članak 6.

Znakove kojima se naređuje smanjenje brzine kretanja, ubrzavanje kretanja i zaustavljanje određenog sudionika u prometu, policijski službenik može davati i iz policijskog vozila.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka, na krovu policijskog vozila mora biti uključeno plavo rotacijsko svjetlo ili bljeskalice plave boje i zvučni signali,

policijsko vozilo kreće se iza ili ispred vozila koje se namjerava zaustaviti, a policijski službenik pomoću pločice »Stop policija«, rukom ili drugim tehničkim sredstvom izdaje sudioniku u prometu odgovarajuće naredbe odnosno zapovijedi.

Kada je na policijskom vozilu ugrađen display s naredbama i zapovjedima: »obavezno zaustavljanje«, »stop policija«, »smanjite brzinu«, »prometna nesreća«, »opasnost na cesti« i sl., policijski službenik uz plavo rotacijsko svjetlo ili bljeskalice plave boje uključuje i displej s izdanom odgovarajućom naredbom ili zapovijedi.

Vozač kojemu su izdane naredbe i zapovijedi iz stavka 2. i 3. ovoga članka, dužan je postupiti sukladno izdanoj naredbi ili zapovijedi.

Članak 7.

Za davanje naredbi i zapovijedi za zaustavljanje, zabranu prolaska te smanjenje i ubrzanje kretanja vozila, policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba može koristiti pločicu.

Pločica iz stavka 1. ovoga članka ima oblik kruga promjera 12 cm čija je osnova žute boje s crvenim rubom širine najmanje dva cm, na kojoj je s obje strane, u žutom polju, ispisan tekst »STOP POLICIJA«.

Pločica iz stavka 2. ovoga članka može imati i vlastiti izvor svjetlosti.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, pločica ima oblik kruga promjera 19,5 cm, čija je osnova s jedne strane žute boje na kojoj je crnim slovima ispisan tekst »STOP POLICIJA«, s crvenim rubom širine tri cm. Osnova druge strane pločice je bijele boje s crvenim rubom širine tri cm na kojem je crnim slovima ispisan tekst »STOP POLICIJA«. Na sredini se nalazi rasvjetno tijelo crvene boje promjera 10 cm.

Pločice iz stavka 2. i 3. ovoga članka nalaze se na rukohvatu i moraju biti presvučene reflektirajućom tvari.

Članak 8.

Zvučni znaci daju se posebnim tehničkim sredstvima, uređajima za davanje zvučnih znakova u nizu tonova raznih visina koji se nalazi na vozilu ili zviždaljkom.

Članak 9.

Zvučni znaci koji se daju zviždaljkom imaju ova značenja:

1. jedan zvižduk – znači poziv sudionicima u prometu, koji ga čuju da obrate pažnju na policijskog službenika odnosno drugu ovlaštenu osobu koji će odgovarajućim znakom izraziti određeni zahtjev,

2. više uzastopnih zvižduka – znači da je neki od sudionika u prometu postupio protivno zahtjevu izraženom danim znakom, protivno pravilima prometa ili protivno postavljenim prometnim znakovima.

Prilikom davanja više uzastopnih znakova zviždaljkom, policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba, obavezna je pokazati na kojeg se sudionika u prometu dani znak odnosi i što je sudionik obavezan učiniti.

Članak 10.

Zvučni znaci koji se daju zviždaljkom primjenjuju se samo u kombinaciji sa znacima koji se daju rukama i to samo kada se policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba nalazi izvan vozila.

Zvučni znaci koji se daju posebnim uređajem za davanje zvučnih znakova na vozilu upotrebljavaju se samo u kombinaciji sa svjetlosnim znacima iz članka 12. ovoga Pravilnika.

Članak 11.

Svjetlosni znaci daju se posebnim uređajima za davanje svjetlosnih znakova koji se nalaze na vozilu ili sredstvima za ručno davanje svjetlosnih znakova (baterijska svjetiljka i sl.).

Članak 12.

Upaljeno plavo rotacijsko svjetlo ili bljeskalice plave boje na vozilu koje stoji na kolniku znači da je vozač obavezan smanjiti brzinu kretanja svoga vozila, po potrebi ga zaustaviti i postupati po naredbama policijskog službenika.

Članak 13.

Svjetlosni znak koji se daje ručnim sredstvima (baterijska svjetiljka i sl.) stalno je svjetlo crvene boje kojim policijski službenik maše uspravno na uzdužnu os ceste. Taj znak znači obavezu za vozača da zaustavi vozilo koje se kreće na dijelu ceste gdje se taj svjetlosni znak daje.

Članak 14.

Na raskrižju i na drugom mjestu na kojem se prometom na cestama upravlja uređajima za davanje prometnih svjetala (semaforima ili drugim uređajima), u

slučaju zastoja ili neravnomjernog opterećenja prometnih tokova, policijski službenici odnosno druge ovlaštene osobe mogu upravljati prometom ručnim podešavanjem tih uređaja ili fizički (pokretima ruku i tijela), potpunim isključenjem semafora i drugih uređaja ili podešavanjem semafora na način da je uključeno samo žuto trepćuće svjetlo.

Članak 15.

Upravljanje prometom na cestama u pokretu obavlja se na dionici ceste na kojoj dođe do stvaranja kolona uzrokovanih sporim vozilima, prometnim nesrećama ili drugim nepogodama na cesti, pri pratnji prijevoza izvanrednih tereta i opasnih tvari i osiguranja prolaza vozila pod pratnjom.

Za vrijeme upravljanja prometom na cestama u pokretu, policijski službenici mogu privremeno isključiti iz prometa spora vozila ili usmjeriti kretanje tih vozila zaobilaznim cestama, za vrijeme dok postoje razlozi iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 16.

U slučajevima kada upravljanje i nadzor prometa na cestama obavljaju pripadnici vojne policije, policija i nadležna vojna tijela zajednički utvrđuju način upravljanja i nadzora prometa na cestama te ostvaruju potrebnu suradnju.

3. NADZOR PROMETA NA CESTAMA

Članak 17.

Nadzor prometa na cestama obavljaju policijski službenici kretanjem i zadržavanjem na najugroženijim mjestima na cesti kako bi svojom nazočnošću, upozorenjima, zapovijedima, uputama i savjetima te primjenom tehničkih sredstava utjecali na pravilno i zakonito ponašanje sudionika u prometu i na poštivanje prometnih pravila.

Kada u nadzoru prometa na cestama policijski službenici zaustavljaju sudionika u prometu, dužni su zaustavljanje obavljati na dijelu ceste uz desni rub kolnika u pravcu kretanja tako da ostali sudionici u prometu mogu pravovremeno uočiti zaustavljena vozila, vodeći pri tome računa da ne ometaju promet ili ugrožavaju vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih sudionika u prometu.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti, zaustavljanje se može obaviti i sa suprotne strane ceste.

Zaustavljanje vozila, prema stavku 2. ovoga članka, obavlja se u pravilu na mjestima gdje se vozilo cijelom svojom površinom može ukloniti s kolnika. Ako se

nadzor vozila obavlja na kolniku, na policijskom vozilu mora biti upaljeno plavo rotacijsko svjetlo, a policijsko vozilo mora se nalaziti iza vozila koje je zaustavljeno.

Zaustavljanje vozila na autocesti obavlja se na za to prikladnom mjestu (izgrađeno ugibalište, odmorište, pokraj naplatne kućice, na benzinskoj postaji i sličnim mjestima).

Na mjesta iz stavka 5. ovoga članka vozilo prekršitelja, kojem je prethodno izdana zapovijed iz članka 6. ovoga Pravilnika, može biti dopraćeno vozilom policije.

Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka, u osobito opravdanim slučajevima, a vodeći računa o sigurnosti svih sudionika u prometu, zaustavljanje vozila na autocesti može se obaviti i na prometnoj traci namijenjenoj za zaustavljanje vozila u nuždi ili se promet može preusmjeravati u jednu prometnu traku, uz prethodno postavljanje odgovarajuće prometne signalizacije te na taj način obaviti zaustavljanje vozila. U tom slučaju, na policijskom vozilu moraju biti uključeni svjetlosni znakovi iz članka 6. ovog Pravilnika, a policijsko vozilo mora se nalaziti iza vozila koje je zaustavljeno.

Članak 18.

Nadzorom sudionika u prometu na cesti utvrđuje se i provjerava njihovo pridržavanje prometnih propisa, valjanost prometnih isprava te njihovo psihofizičko stanje i drugi uvjeti koje moraju ispunjavati za sigurno i nesmetano sudjelovanje u prometu.

Za vrijeme nadzora vozača motornih vozila u prometu na cestama policijski službenici dužni su postupati i sukladno odredbama Pravilnika o načinu provedbe posebne mjere premještanja vozila kojim je upravljao vozač pod utjecajem opojnih sredstava.

Članak 19.

Mjesta i dionice ceste na kojima će se obavljati nadzor, određuju se planom rada policijske uprave odnosno policijske postaje ili dnevnim rasporedom rada policijske postaje, sukladno analitičko-statističkim pokazateljima stanja sigurnosti, pri tome vodeći računa da to ne bude uvijek na istim mjestima.

Prekršaji vezani uz brzinu kretanja vozila neće se utvrđivati u zoni od 100 metara od postavljenog prometnog znaka za obilježavanje naseljenih mjesta ili od prometnog znaka izričitih naredbi »ograničenja brzine«.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, prekršaji vezani uz brzinu kretanja vozila u zonama škola ili drugih ustanova gdje se okuplja veći broj djece mogu se utvrđivati u zoni od 30 metara od postavljenog prometnog znaka izričitih naredbi »ograničenja brzine« ili prometnog znaka opasnosti »djeca na cesti«.

Članak 20.

Za vrijeme nadzora prometa, brzinu kretanja vozila policijski službenici utvrđuju pomoću uređaja za mjerenje brzine s mogućnostima video-fotozapisa, fotozapisa i uređajima bez mogućnosti video-fotozapisa ili neposrednim praćenjem s vozilom.

Poslovi iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se mjeriteljskim uređajima po postupku i načinu rada sukladno odredbama posebnih propisa i uputama proizvođača mjerila brzine pregledanih i odobrenih od državnog tijela nadležnog za normizaciju i mjeriteljstvo.

Brzinu kretanja vozila policijski službenici utvrđuju i pomoću zapisnog lista tahografa odnosno nadzornog uređaja (euro tahografa) za vozila koja moraju biti opremljena tim uređajima. O izvršenoj kontroli (tehničkom pregledu na cesti), kao i pregledu tahografa, sukladno Direktivi 2000/30/EC, izdat će se propisana potvrda.

Pomoću zapisnog lista tahografa odnosno nadzornog uređaja mogu se utvrđivati i drugi podaci koji se bilježe tim uređajima.

Članak 21.

Uređajima s video-foto i foto zapisom, u pravilu se prekršitelji prometnih propisa snimaju s prednje strane. U izvješće o počinjenom prekršaju, upisat će se i ostali podaci značajni za utvrđivanje prekršaja.

Video zapisi ili fotografije načinjene uređajima iz stavka 1. ovoga članka, izrađuju se samo u slučajevima kada su neophodno potrebne u prekršajnom postupku po zahtjevu prekršitelja ili prekršajnog suda. Troškovi izrade video zapisa ili fotografija ili prijenos podataka na CD ili neki drugi medij zaračunavaju se osobama protiv kojih se vodi prekršajni postupak i koje su proglašene krivim.

Članak 22.

O svakoj izmjerenoj i prekoračenoj brzini kretanja vozila, koja je utvrđena uređajem za mjerenje brzine, u slučajevima kada je obavljeno zaustavljanje vozača, sastavlja se Zapisnik o izmjerenoj brzini kretanja vozila, osim u slučaju kada je prekoračenje brzine utvrđeno uređajem s foto ili video-foto zapisom, kada vozač plati novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja ili kada mu je izdana mjera upozorenja.

Članak 23.

Za vrijeme obavljanja nadzora uređajem bez video-fotozapisa, prekršitelj se obavezno zaustavlja. Kada vozač ne plati kaznu na mjestu izvršenja prekršaja, o izmjerenoj brzini kretanja vozila sastavlja se Zapisnik.

Zapisnik sastavlja policijski službenik koji je utvrdio prekoračenje brzine kretanja vozila, koji je osposobljen za nadzor i kojem je izdano uvjerenje o osposobljenosti za obavljanje tih poslova.

Zaustavljanje vozila i postupanje po utvrđenom prekršaju može obaviti i drugi policijski službenik koji nije neposredno utvrdio prekoračenje brzine.

Za vrijeme obavljanja nadzora uređajem bez video-fotozapisa, kada se prekršitelj na znak policijskog službenika ne zaustavi, o izmjerenoj brzini kretanja vozila sastavlja se zapisnik.

Uvjerenje o osposobljenosti za rukovanje mjernim uređajem i Certifikat o umjerenosti uređaja pohranjuju se u policijskoj postaji.

Članak 24.

Policijski službenik koji vozača, instruktora vožnje, putnika ili drugog sudionika u prometu radi opravdane sumnje da u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili je sudjelovao u prometnoj nesreći, podvrgava ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, dužan im je dati upute o načinu korištenja i postupku ispitivanja sredstvima i aparatima te ih upozoriti na posljedice odbijanja podvrgavanja ispitivanju.

Nakon obavljenog ili odbijenog ispitivanja policijski službenik popunjava Zapisnik, koji potpisuju ispitana osoba, svjedoci ako ih ima i policijski službenik koji je obavio ispitivanje.

Zapisnik o ispitivanju iz stavka 2. ovoga članka ne ispunjava se ukoliko je rezultat ispitivanja negativan, osim kada se ispitivanje provodi povodom prometne nesreće ili kada to ispitanik zahtijeva.

Za vrijeme nadzora prometa i kod očevida prometnih nesreća, sudionicima u prometu se, zbog mogućih dopuštenih pogrešaka propisanih od strane nadležnog državnog tijela za mjeriteljstvo, u Zapisniku iz stavka 2. ovoga članka, ispitivanjem utvrđena količina prisutnog alkohola u organizmu umanjuje za 0,1 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

Ako je ispitana osoba u takvom stanju da Zapisnik ne može potpisati ili ga odbije potpisati, policijski službenik će i to konstatirati u Zapisniku.

Prilikom prisilnog odvođenja sudionika prometnih nesreća na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize, sukladno odredbi članka 181. stavka 9. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, policijski službenici dužni su postupati sukladno odredbama Zakona o policijskim poslovima i ovlastima i Zakona o kaznenom postupku, odnosno Prekršajnog zakona.

Članak 25.

Nadzorom vozila utvrđuje se:

1. ispunjava li vozilo propisane uvjete potrebne za sudjelovanje u prometu (tehnički pregled, registracija, polica osiguranja, registarske pločice izdane za to vozilo i dr.),
2. ima li vozilo propisane uređaje i opremu i jesu li ispravni;
3. prelazi li teret na vozilu dopuštenu masu, dimenzije i je li propisno smješten te da li se vozilom bez odobrenja prevozi teret čija je masa ili osovinsko opterećenje veće od dopuštenog odnosno propisanog,
4. prevozi li se vozilom više osoba nego što je dopušteno te jesu li one pravilno smještene u vozilu,
5. posjedovanje dokumentacije o teretu koji se prevozi i njezinu istovjetnost i sukladnost s teretom.

U slučaju kada se nadzorom vozila iz stavka 1. ovoga članka utvrde bitne neispravnosti ili propusti, a vozač nije u mogućnosti otkloniti neispravnosti i propuste, policijski službenik će s vozila privremeno skinuti registarske pločice i vozilo isključiti iz prometa te prema vozaču poduzeti druge mjere.

O privremeno oduzetim registarskim pločicama ili tahografskom zapisu, vozaču se izdaje ovjerena i potpisana potvrda.

Sukladno direktivi 2000/30/EC, policijski službenici, prilikom obavljanja pregleda teretnih vozila i autobusa na cesti (mobilni tehnički pregledi), zaustavljat će vozila, a prvenstveno ona vozila koja vizualno izgledaju loše održavana pri čemu ne smiju praviti nikakvu diskriminaciju na osnovi nacionalnosti vozača ili države registracije vozila. Mjesta pregleda vozila moraju biti dodatno osigurana tako da se zbog ovih pregleda ne remeti redovni promet, a u sam pregled mogu se uključiti i nadzornici tehničke ispravnosti iz Stanica za tehničke preglede.

Za vrijeme pregleda vozila na cesti policijski službenici dužni su voditi evidenciju o pregledanim vozilima na Zapisniku o tehničkom pregledu vozila na cesti te svakom vozaču vozila uručiti kopiju tog dokumenta. Zapisnik o tehničkom pregledu vozila na cesti istovremeno je i potvrda o izvršenom pregledu tahografa.

Pregled vozila na cesti obavlja se vizualnom kontrolom dijelova vozila bitnih za sigurnost prometa na cestama i ekološku podobnost, kao i poštivanje odredbi Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prometu.

U slučaju sumnje u bitnu neispravnost vozila na onim sklopovima vozila na kojima se može izvršiti kontrola ili mjerenje pomoću instrumenata, policijski službenik mora dopratiti vozilo u najbližu stanicu za tehnički pregled gdje će na vozilu biti obavljen izvanredni tehnički pregled.

U slučaju utvrđenja tehničke neispravnosti na cesti ili na izvanrednom tehničkom pregledu zbog koje je prema ocjeni policijskog službenika ili nadzornika tehničke ispravnosti bitno ugrožena sigurnost prometa na cestama, policijski službenik će vozilu zabraniti daljnje sudjelovanje u prometu, odnosno vozilu će skinuti registracijske pločice i dopratiti ga do najbližeg parkirališta ili servisa za popravak.

Vozilu će se vratiti registracijske pločice tek nakon što vozač dokaže da je na vozilu izvršen popravak pokvarenih ili dotrajalih sklopova.

Svaka policijska uprava, odnosno postaja dužna je voditi evidenciju izdanih Zapisnika o tehničkom pregledu, kako bi se podaci iz istih mogli koristiti tijekom izvješćivanja komisije Europske unije o poduzetim aktivnostima, te iste unositi u Informacijski sustav Ministarstva unutarnjih poslova.

U slučaju pronalaska predmeta koji se mogu koristiti kao dokaz u kaznenom ili prekršajnom postupku, isti će se privremeno oduzeti, uz izdavanje propisane Potvrde o privremenom oduzimanju predmeta.

Članak 26.

Policijski službenik ne smije isključiti iz prometa vozilo i vozača na mjestu na kojem bi vozilo predstavljalo neposrednu opasnost za druge sudionike u prometu ili bi ometalo normalno odvijanje prometa.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka policijski službenik može uz nazočnost vozača upravljati vozilom do sigurnog mjesta. U slučaju isključenja vozila policijski službenik može vozaču narediti da vozilo odveze na sigurno mjesto i pri tome sjediti u vozilu ili naložiti vozaču da se vozilom kreće neposredno iza ili ispred službenog vozila do sigurnog mjesta.

Ukoliko policijski službenik, kod isključenja vozila, nije u mogućnosti postupiti na način propisan u stavku 2. ovoga članka zbog tehničke neispravnosti isključenog vozila (neispravni uređaji za upravljanje i zaustavljanje, vozilo koje nije registrirano, kojem je istekla valjanost prometne dozvole i sl.), može izdati naredbu za premještanje vozila sukladno odredbama članka 85. i 86. ili članka 180. Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Članak 27.

Kada policijski službenik u nadzoru prometa na cestama utvrdi da je vozilo inozemne registracije označeno registarskim pločicama na kojima oznake i broj nisu u skladu s odredbama međunarodnih ugovora, uputit će vozača toga vozila u najbližu policijsku upravu ili policijsku postaju radi privremene registracije. Ako vozač to odbije policijski službenik isključit će vozilo iz prometa.

Članak 28.

Nadzorom cesta utvrđuje se:

1. nalaze li se na cestama propisana prometna signalizacija,
2. jesu li prometni znakovi postavljeni sukladno propisima i primjereni prometnim tokovima,
3. ima li na cesti nedostataka radi kojih može doći do ugrožavanja prometa, odnosno ima li na cesti nedostataka zbog kojih je promet otežan.

O utvrđenim nedostacima iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik će pisanim putem, a u žurnim slučajevima usmeno, obavijestiti nadležnu pravnu ili fizičku osobu nadležnu za održavanje ceste ili nadležno tijelo radi otklanjanja nedostataka i pokrenuti odgovarajući postupak.

O utvrđenim nedostacima iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik izvijestit će i nadležnu inspekciju te će, ukoliko je prekršaj iz nadležnosti policije, protiv odgovornih osoba pokrenuti odgovarajući postupak.

Članak 29.

Kada je policijska uprava, odnosno policijska postaja obaviještena da se na određenoj cesti izvode radovi ili se provode aktivnosti zbog kojih može doći do smetnji ili poremećaja prometnih tokova, odnosno kada je primila obavijest o njihovom početku i trajanju, utvrdit će je li pravna osoba nadležna za održavanje cesta ili druga ovlaštena osoba poduzela primjerene mjere za sigurno i nesmetano odvijanje prometa.

Ukoliko policijski službenik utvrdi da nisu poduzete primjerene mjere za sigurno i nesmetano odvijanje prometa, protiv pravne osobe nadležne za održavanje cesta ili druge odgovorne osobe pokrenut će odgovarajući postupak.

4. POSTUPAK U SLUČAJU PROMETNE NESREĆE

Članak 30.

Policijski službenik dužan je uvijek obaviti očevid prometne nesreće u kojoj ima poginulih ili ozlijeđenih osoba kao i kada se sumnja na počinjenje kaznenog djela, a sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku.

Policijski službenik dužan je uvijek obaviti očevid prometne nesreće s materijalnom štetom, o kojoj je obaviješten: kada se jedan od sudionika udaljio s mjesta nesreće, ako u nesreći sudjeluje vozač koji nije stekao pravo na samostalno upravljanje vozilom određene kategorije, kao i kandidat za vozača kada upravlja vozilom za vrijeme osposobljavanja, vozač kojem je vozačka dozvola istekla ili oduzeta ili mu je izrečena mjera prestanka važenja vozačke dozvole ili mjera opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje motornim vozilom ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, vozač za kojega se osnovano sumnja da u organizmu ima droga ili lijekova koji utječu na psihofizičke sposobnosti i na sposobnosti upravljanja vozilima ili da u krvi ima nedozvoljenu količinu alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti ili utjecaja droga ili lijekova, a odbija se podvrgnuti ispitivanju ili je u takvom psihofizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom i vozač koji nema pomagala koja tijekom vožnje mora koristiti, kada se sumnja da je uzrok prometne nesreće tehnička neispravnost vozila kao i na izričiti zahtjev sudionika prometne nesreće.

Policijski službenik dužan je obaviti očevid prometne nesreće ako u nesreći sudjeluje vozilo tijela državne uprave, jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, diplomatskih ili konzularnih predstavništava, međunarodnih misija i sličnih međunarodnih organizacija, neregistrirano vozilo, vozilo kojem je isteklo važenje preventivnog tehničkog pregleda, vozilo koje prevozi opasne ili eksplozivne tvari ili vangabaritni teret, vozilo kojem je istekla valjanost prometne dozvole ili vozilo koje na cesti zbog tehničke neispravnosti ugrožava ili ometa druge sudionike u prometu i u svim drugim slučajevima kada se za počinjeni prekršaj može izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom i negativni prekršajni bodovi.

U slučajevima iz stavka 1., 2. i 3., događaj je potrebno odmah, a najkasnije u roku od 6 sati od dojava o prometnoj nesreći ili naknadnom saznanju o događanju prometne nesreće, evidentirati u Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova te ga, na temelju prikupljenih novih saznanja, redovito ažurirati.

Policijski službenik koji je obavio očevid prometne nesreće, nakon povratka u postaju, dužan je odmah ispuniti »Upitnik o prometnoj nesreći« (u daljnjem tekstu: UPN). UPN je dužan ispuniti i policijski službenik koji je postupao u slučajevima iz stavka 9. i 10. ovoga članka.

Podaci upisani u UPN unose se u evidenciju i statističko praćenje prometnih nesreća Informacijskog sustava Ministarstva unutarnjih poslova, odmah nakon njegovog ispunjavanja, a najkasnije u roku od 24 sata od zaprimanja prve obavijesti o prometnoj nesreći te se moraju redovito ažurirati po zaprimljenim novim saznanjima.

Nakon unosa u Informacijski sustav Ministarstva unutarnjih poslova, ispunjeni UPN odlaže se u spis predmeta (prometne nesreće).

U slučajevima kada nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1.,2.,3., ovog članka policijski službenik neće obaviti očevid prometne nesreće već će uputiti sudionike da razmijene osobne podatke i podatke o vozilima te da popune i potpišu Europsko izvješće o nesreći. O poduzetom policijski službenik sastavlja službenu bilješku koja sadržava podatke o sudionicima nesreće, zapisnike o alkotestiranju, podatke o vozilima, kratak opis događaja, vremenu i mjestu nastanka prometne nesreće, opis nastalih oštećenja, fotografira mjesto događaja i vozila te na temelju utvrđenog prema prekršiteljima primjenjuje odgovarajuće ovlasti na temelju Prekršajnog zakona.

U slučaju iz stavka 4. ovog članka se ne popunjava statistički list, a događaj se ne evidentira u Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova.

U slučaju zaprimanja naknadnih saznanja o počinjenju kaznenog djela za prethodno zaprimljene dojave o prometnoj nesreći s materijalnom štetom, za koju nije izvršen očevid, kao i za prometnu nesreću o kojoj policija nije bila obaviještena, policija će prikupiti sve potrebne činjenice i dokaze te isto proslijediti nadležnom državnom odvjetništvu.

U slučaju naknadnog saznanja za prometnu nesreću, za koju je nakon izvršene provjere, utvrđeno da nema elemenata kaznenog djela, policija će pokrenuti prekršajni postupak, ukoliko raspolaže potrebnim dokazima za njegovo uspješno provođenje, odnosno prikupljena saznanja i obavijesti će dostaviti stranci radi ostvarenja njezinih zakonskih prava.

Članak 31.

Kada policijski službenik obavlja očevid prometne nesreće, a na mjestu događaja nema osobe koja se može brinuti o vozilu, teretu ili drugim predmetima poduzet će sljedeće:

1. obavijestiti nadležnu pravnu osobu za održavanje ceste radi uklanjanja, smještaja i čuvanja vozila i stvari,
2. popisati stvari te poduzeti druge mjere za njihovo čuvanje, dok ih ne preuzme ovlaštena osoba,
3. obavijestiti vlasnika vozila o prometnoj nesreći i poduzetim mjerama, odnosno najužu rodbinu kada je vlasnik vozila ujedno i vozač koji je stradao u prometnoj nesreći.

Popis stvari sastavlja se u dva primjerka od kojih se jedan, uz potpis, uručuje osobi kojoj se stvari predaju. Drugi se primjerak čuva u spisu predmeta o prometnoj nesreći.

Kada se popisuju stvari, policijski službenik, ako je to moguće, osigurat će prisutnost najmanje jedne punoljetne osobe.

Kada se vozilo i stvari odvoze s mjesta prometne nesreće, sastavit će se zapisnik o preuzimanju vozila u koji se obvezno upisuju podaci o vozilu i stvarima koji se odvoze, podaci o osobi koja je obavila prijevoz i mjesto gdje će se vozilo i stvari čuvati. Zapisnik se sastavlja u najmanje dva primjerka od kojih se jedan odlaže i čuva u spisu prometne nesreće.

Članak 32.

Ako u prometnoj nesreći ima smrtno stradalih ili teže ozlijeđenih osoba, policijski službenik će na obazriv način, odmah po obavljenom očevidu, a nakon provedenih konzultacija s nadležnim državnim odvjetnikom, obavijestiti obitelj stradalih ili užu rodbinu.

Kada u prometnoj nesreći smrtno strada ili bude teže ozlijeđen stranac, policijska uprava o tome žurno obavještava Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu.

Policijska uprava dužna je postupiti na način propisan u stavku 2. ovoga članka i u svim slučajevima kada se postupa prema strancu, ako se isti pozove na odredbe članka 36. Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 18. travnja 1961. godine.

Članak 33.

Kada u Republiku Hrvatsku ulazi vozilo strane registracije s vidljivim oštećenjima, policijski službenik na graničnom prijelazu izdat će vozaču potvrdu o tim oštećenjima.

Za vozilo strane registracije oštećeno u prometnoj nesreći u Republici Hrvatskoj, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će potvrdu samo za oštećenja koja su utvrđena na mjestu prometne nesreće.

Ako vozač vozila strane registarske oznake prijavi oštećenje vozila i traži o tome potvrdu, izdat će mu se potvrda ako se utvrdi da je vozilo oštećeno na način kako je to prijavio.

Ako se ne može utvrditi da je vozilo strane registracije oštećeno na način kako je vozač prijavio, izdat će se potvrda o prijavi oštećenja vozila u kojoj će se naznačiti da je izdana na osnovi prijave vozača te da činjenice koje je naveo u vezi oštećenja vozila nisu utvrđene.

Na način propisan u stavku 4. ovoga članka, postupit će se i prilikom izdavanja potvrde o oštećenju vozila strane registracije koje napušta teritorij Republike Hrvatske.

Članak 34.

Potvrda o oštećenju vozila, u svrhu popravka vozila u inozemstvu, izdat će se i za vozilo domaće registarske oznake oštećeno u prometnoj nesreći na području Republike Hrvatske.

5. PRATNJA IZVANREDNIH PRIJEVOZA

Članak 35.

Izvanrednim prijevozom u smislu ovoga Pravilnika smatra se:

- prijevoz vozilima koja sama ili zajedno s teretom premašuju propisane dimenzije ili ukupnu masu, odnosno propisana osovinska opterećenja,
- prijevoz vozilima koja sama ili zajedno s teretom udovoljavaju propisanim mjerama glede mase, osovinskog opterećenja ili dimenzija, ukoliko je neki od tih elemenata na pojedinoj dionici javne ceste drugačije ograničen prometnim znakom ili je radi građevinsko-tehničkih elemenata ceste (radijus zavoja, poprečni ili uzdužni nagib i sl.) na tom dijelu ceste u vrijeme prijevoza potrebno ograničiti promet ili uspostaviti posebno upravljanje prometom.

Članak 36.

Kada nadležni davatelj dozvole za izvanredni prijevoz zatraži pratnju, Policijska uprava na čijem području prijevoz započinje daje mišljenje po kojim uvjetima se izvanredni prijevoz može obaviti.

Ako se prijevoz obavlja preko više policijskih uprava, policijska uprava na čijem području započinje prijevoz pribavit će mišljenje od policijskih uprava preko čijeg područja će se obaviti prijevoz i zajedno s njima utvrditi postupak i način pratnje izvanrednog prijevoza.

Članak 37.

Mišljenje iz članka 36. stavka 1. ovoga Pravilnika treba sadržavati:

- optimalno vrijeme i pravac kretanja vozila,
- naziv ulica i javnih cesta te cestovnih objekata po kojima će se vozila koja obavljaju izvanredni prijevoz kretati,
- neophodan broj policijskih vozila i policijskih službenika u policijskoj pratnji.

Članak 38.

Obavezna policijska pratnja, odredit će se u sljedećim slučajevima:

- kada je duljina vozila, odnosno skupa vozila s teretom veća od 25,00 m,
- kada je širina vozila, odnosno skupa vozila s teretom veća od 3,50 m,
- kada je visina vozila, odnosno skupa vozila s teretom veća od 5,00 m,
- kada je ukupna masa vozila, odnosno skupa vozila s teretom veća od 80 t,
- kada je širina vozila, odnosno skupa vozila s teretom takva da je prolazna širina suprotnog smjera manja od 3,00 m,
- kada duljina vozila, odnosno skupa vozila s teretom u odnosu na širinu kolnika u zavoju zauzima pretežiti dio kolnika, tako da je prolazna širina suprotnog smjera manja od 3,00 m,
- kada je na pojedinim dijelovima itinerara potrebno obustaviti promet ili uspostaviti posebno upravljanje prometom,
- kada se vozilo kojim se prevozi teret zbog sigurnosnih ili tehničkih razloga ne može na ravnoj cesti kretati brzinom većom od 40 km/h.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ukoliko policijska uprava koja organizira i provodi pratnju izvanrednog prijevoza tako procijeni, policijsku pratnju izvanrednog prijevoza nije obavezno provoditi na dijelu itinerara koji se odnosi na autoceste ili dijelove autocesta.

Članak 39.

Kada se pratnja izvanrednog prijevoza obavlja preko područja više policijskih uprava, pratnju izvanrednog prijevoza organizira policijska uprava na čijem području prijevoz započinje, a provodi se kao etapna (štafetna) pratnja.

Iznimno i u opravdanim slučajevima, pratnju može organizirati i provesti na cijelom itineraru policijska uprava na čijem području prijevoz započinje.

Prilikom provođenja etapne pratnje smjena policijskih ophodnji mora se obaviti usklađeno, vodeći maksimalnu pozornost o sigurnosti izvanrednog prijevoza i sigurnosti ostalih sudionika u prometu.

Ako primopredaja pratnje ne bude pravovremeno obavljena, pratnju nastavljaju policijske ophodnje koje su je do tada obavljale.

Pratnju izvanrednog prijevoza policijska uprava na čijem području prijevoz započinje dužna je organizirati i započeti s provođenjem u roku od 5 dana od zaprimanja zahtjeva za pratnju izvanrednog prijevoza sa prethodno pribavljenom dozvolom za izvanredni prijevoz izdanom od strane nadležnog tijela.

Članak 40.

Obračun troškova pratnje obavlja policijska uprava na čijem području prijevoz započinje.

Članak 41.

Nadležni rukovoditelj policijske uprave će, sukladno mišljenju iz članka 37. podstavka 3. ovoga Pravilnika, odrediti potreban broj policijskih službenika i policijskih vozila koji će obaviti pratnju izvanrednog prijevoza tereta.

Za pratnju će se odrediti najmanje dva policijska službenika u jednoj policijskoj ophodnji, od kojih je najmanje jedan policijski službenik prometne policije ili je završio tečaj prometne policije.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, za pratnju izvanrednog prijevoza mogu se odrediti i najmanje dva policijska službenika motociklista.

Nadležni rukovoditelj policijske uprave određuje jednog policijskog službenika kao voditelja pratnje, a isti je odgovoran za postupanje i usklađeno djelovanje drugih policijskih službenika koji obavljaju pratnju izvanrednog prijevoza.

Članak 42.

Policijski službenici koji su određeni za pratnju izvanrednog prijevoza dužni su se u određeno vrijeme, na za to određenom mjestu, javiti voditelju izvanrednog prijevoza i od njega zatražiti na uvid dozvolu o odobrenom prijevozu te potrebnu dokumentaciju o vozilima koja sudjeluju u prijevozu te vozačkom i pratećem osoblju.

Prije započinjanja pratnje policijski službenici će zajedno s voditeljem izvanrednog prijevoza izvršiti detaljan pregled tereta radi utvrđivanja je li propisno smješten, učvršćen i obilježen te je li duljina, širina, visina i masa tereta istovjetna s podacima u dozvoli za izvanredni prijevoz.

Utvrđene neispravnosti ili nedostaci moraju se otkloniti prije započinjanja izvanrednog prijevoza o čemu se sastavlja službena bilješka koja čini sastavni dio spisa izvanrednog prijevoza.

Članak 43.

Vozilo ili skup vozila kojima se obavlja izvanredni prijevoz te vozilo prijevoznika koje prati izvanredni prijevoz moraju biti obilježena propisanim oznakama, gabaritnim svjetlima, propisanim rotacijskim svjetlom žuto-narančaste boje i odgovarajućim natpisom.

Članak 44.

Kada u pratnji izvanrednog prijevoza sudjeluje više policijskih službenika s više vozila, voditelj pratnje nalazi se u policijskom vozilu u prethodnici pratnje.

U slučaju da se iza vozila pod pratnjom formira kolona drugih vozila, voditelj pratnje dužan je na pogodnom mjestu zaustaviti vozila pod pratnjom i propustiti kolonu vozila te osigurati ponovno uključivanje vozila pod pratnjom u promet.

Na način propisan u stavku 2. ovoga članka voditelj pratnje postupit će i u slučaju ako na vozilu pod pratnjom nastane kvar, a ako vozilo nije moguće maknuti s ceste vozilo će se zaustaviti što bliže desnom rubu kolnika i propisno označiti.

Članak 45.

U slučaju nepovoljnih vremenskih uvjeta ili ako nastupi oštećenje ceste ili cestovnih objekata u tolikoj mjeri da daljnje sigurno odvijanje izvanrednog prijevoza nije moguće, voditelj pratnje dužan je izvanredni prijevoz prekinuti i vozilo pod pratnjom skloniti s ceste na pogodno mjesto.

Članak 46.

Nakon završetka izvanrednog prijevoza, vođitelj pratnje će sačiniti izvješće o tijeku pratnje, uvjetima pod kojima je obavljena pratnja, eventualnim promjenama itinerara i drugim činjenicama koje su uočene tijekom obavljanja pratnje. Izvješće se čuva u spisu izvanrednog prijevoza.

6. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika u obavljanju poslova nadzora i upravljanja prometom na cestama (»Narodne novine« br. 142/2008).

Članak 48.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 511-01-152-62079/2011

Zagreb, 24. studenoga 2011.

Ministar

Tomislav Karamarko, v. r.